

KOSKELAN SEURAKUNTAKODIN

ELÄMÄÄ 1949-1995

Saneeratun seurakuntakodin
käyttöönottojuhlaan 26.3.1995
kirjoittanut Juhani Lavanko

Koskelan seurakuntakodin elämää 1949-1995

Herras-Koskelasta Hurras-Koskelaksi

Koskelan kartanon rakennutti perimätietojen mukaan 19. vuosisadan jälkipuoliskolla joko kunnallisneuvos Johan Abraham Fellman tai merikapteeni, fregatti Toivon komentaja, Henrik Wilhelm Snellman. Kun tilan päärakennus siirtyi kaupassa Heikki Pekanpoika Koskelan perikunnalta seurakunnan omistukseen vuonna 1949, vitsaili Heikki Koskela nuorempi, että Hurras-Koskelasta tuli nyt Hurras-Koskela (Viljo Wimmer). Hiukan alueen historiaa. Toppilan omakotiyhdistyksen sanomat 1994). Oulun tuomiokirkkoseurakunnan kirkkovaltuusto päätti ostaa pohjoisella alueella tehtävän esikaupunkityön keskuksesi Koskelan kartanon noin 2 ha:n tontteineen 3.300.000 markan kauppahintaan huhtikuun 20. päivänä vuonna 1949. Kauppa tehtiin toukokuussa.

Luovutuspäivä oli heinäkuun 7.1949. Korjauksiin ja sisustukseen kirkkovaltuusto varasi 700.000 markkaa. Uuden seurakuntakodin avajaiset pidettiin marraskuun 6. päivänä 1949 (Oulun KA Hcee 2: Jälj. kauppakirjasta: Kaleva 1949 n:o 191; Kaiku 1949 n:o 73). Hanke työpisteen saamiseksi pohjoisten alueiden seurakuntatyötä varten oli vireillä useita vuosia. Jo vuonna 1947 tuomiorovasti Helle vastasi Kaiku-lehden toimittajan kysymykseen Oulun kaupungin laitaosien suunnitelmista seuraavasti: Lähimpänä tavoitteena on saada Koskelankylään työkeskus. Kirkkovaltuusto on jo asettanut toimikunnan asiaa ajamaan. Odottelemme asemakaavan lopullista vahvistamista ja toivomme saavamme kansakoulun (nykyinen Merituulen koulu) viereen Koskelan uuden seurakuntakodin. Asia tietenkin viipyy. Kunpa asia tällä tapaa ratkeaisikin. Sulimmat kiitokset ne ansaitsisivat, jotka tässä voisivat avuksi tulla" (Kaiku 1947). Pitäisiköhän seurakuntakoti rakentaa "tärytiilestä" vai muusta materiaalista, muistelee Helka Komulainen nuorisopastori Paakinahon tuumineen (H. Komulaisen haast. 2.2.1995). Hankkeen taustalla oli työnäky, jota tuomiorovasti Väinö Helle luonnehti Kotimaa -lehden haastattelussa seurakunnallisen elämän saamiseksi "käden ulottuville" kaikkialla laajan Tuomiokirkkoseurakunnan alueella. Välitön kosketus jäseniin on seurakunnalle A ja O, Helle täsmensi.

Oulun kaupunki sivuutti 40.000 asukkaan rajan viisikymmenluvun alussa. Seurakuntatyön alueellistamiseen, työkeskusten sijoittamiseen kaupungin eri puolille, päädyttiin asukasluvun kasvun lisäksi myös kaupungin pinta-alan alituisen laajentumisen vuoksi (Kmaa 1950 n:o 38). Kaupungin pinta-alaa olivat vuosien myötä kasvattaneet monet alueliitokset. Vuoden 1938 liitoksessa Oulun kaupunkiin liitettiin Oulujoen kunnasta Koskela, Pyykösjärvi, Hintta ja Parkkisenkangas. Ennen vuoden 1938 liitosta kaupungin raja kulki Alatieitä pitkin jakaen Toppilan asukkaat kahden eri kunnan alueelle (Toppilan kaupunginosan alueell. hahmottum., rooli ja identiteetti. Riikonen, H. 1992:33-34). Tuomiokirkkoseurakuntaan Koskelan kylä liitettiin vuoden 1944 alussa (Oulun KA: srk-kertomus pt:a varten 1945-1949).

Vuodesta 1949 vappuun 1955

Koskelan seurakuntakoti oli 1970-luvun alkuvuosiin saakka monien alueen työntekijöiden koti. Jo loppukesästä 1949, remontin ollessa vielä kesken, asettui taloon asumaan Oulujoen pohjoispuolisten esikaupunkialueiden nuorisopappi Aarre Pyy. Pyy mielsi rippikoulun tärkeäksi nuorisotyön muodoksi. Yhdessä hänen kanssaan Tuiran ja sen ympäristön rippikoulusta huolehti rovasti Toivo Kajava. Koskelan seurakuntakodissa ei rippikouluja Kajavan aikaan kuitenkaan pidetty. Pyy kuvaili Kalevan haastattelussa Kajavaa koko pohjoispuolisen Oulun hengellisen elämän pääksi ja sen perustan luojaksi (Kaleva 10.9.1949). Syksystä 1949 lähtien oli pojille ja tytöille Koskelan seurakuntakodissa poika- ja tyttökerhot. Aiemmin Toppilan-Koskelankylän kerhoja oli pidetty Toppilan seurantalolla (Oulun KA: tyttötyöntekijä Irja Huttusen laatima toimintakertomus vuodelta 1949). Muun seurakunnallisen nuorisotyön ohessa sai Koskelankylän seurapirtti talviseen aikaan palvella Pyyin kaudella myös ruumiinliikunnan harrastuspaikkana. Seurakuntakodin välittömässä läheisyydessä järjestettiin nuorille talvella hiihtokilpailuja. Kesällä pelattiin palloa.

Pyyin suunnitelma, nuorison askartelutila höyläpenkkeineen, jäi Koskelan seurakuntakodissa haaveeksi (Kaleva 10.9.1949; Oulun KA: Kertomus Oulun tksrk:n esikaupunki- ja nsopapin toiminnasta v. 1950). Myöskään alkuaikeiden ajatus tontin etelälaidalla sijainneen, sittemmin puretun kivinavetan rakentamisesta kirkoksi ei toteutunut. Sattuipa kerran Pyyin ollessa Sallassa leiriä pitämässä, että romanit majoittuivat navettaan. Pieniä vauvojakin oli mukana, joten ei heitä oikein sopinut poiskaan ajaa, muistelee Helka Komulainen (Helka Komulaisen haastattelu 2.2.1995).

Kerhotoiminnan lisäksi seuratoiminta oli seurakuntakodissa heti alkuun vilkasta. Seurat, virallisemmin seurakuntailta, pidettiin joka sunnuntai-ilta kello 19. Alkuvuosina mummut tulla leppasivat seuroihin kautta Tuiran seurakunnan. Muistoihin ovat jääneet "pikkukarja-Liisa" ja "Iso-Väisäskä". Hän osasi kaikki virret. Myös lähetysompeluseurat, yhä hengissä oleva toimintamuoto, siirtyi seurakuntakodin valmistuttua kodeista seurapirttiin (Helka Komulaisen haastattelu 2.2.1995). Sunnuntaisin oli Pyhäkoulu.

Kasteet ja vihkimiset, jotka useimmiten olivat viikolla, yleistyivät seurakuntakodissa pikku hiljaa. Aarre Pyyin esikaupunki- ja nuorisopapin viran perijänä asui ja teki työtään Koskelan seurakuntakodissa yhden talven pappi Uuno Allan Hatsala. Hän oli Koskelan pappina syyskuun 1. päivästä 1951 vappuun 1952. Hatsala oli Pyyin tavoin innokas partiomies. (Oulun Ka: tksrk:n esikaupunki- ja nsopapin toim.kertomus 1.9.31.12.1951). Hän toimi, kuten edeltäjänsäkin partiolippukunta Tuiran toimenpoikien (vuoteen 1951 Tuiran Tarpojat, nykyisin Toimarit) johtajana. Hatsalan jälkeen Toimarien toiminta siirtyi Koskelan seurakuntakodilta Raattiin. (Yrjö Loukkolan haastattelu 14.3.1995) Tammikuun 13. päivästä 1953 vapunaattoon 1955 toimi Koskelankylän pappina Eljas Mikkonen. Eljas ja Ruth Mikkonen muuttivat Koskelankylän pappilaan, Eljaksen ensimmäiseen virkapaikkaan, suoraan häämatkalta (Erkki Alatalon haastattelu 10.2.1995).

Helka Komulainen muistaa jälkikäteen hauskana tilanteen, kun morsiuspari Mikkosten aikaan tuli lauantaina vihille lattianpesun ollessa vielä kesken. Sulhanen sanoi, että "sen on käytävä niin nopeasti, että ei tiedä oikein itekkään". Helka Pyyhki viimeiset vedet lattialta ja pari vihittiin (H. Komulaisen haastattelu 2.2.1995).

Hintan seurakuntakodin valmistuttua Eljas muutti legendaariseksi Hintan papiksi vappuna 1955. Alkuvuosina papit vaihtuivat Koskelassa tiheästi. Toisin oli diakonissan ja suntion laita. Pian Pyy jälkeen, jo vuoden 1949 lopulla muutti Koskelan seurakuntakotiin diakonissa Selma Ollanketo. Hän toimi alueen diakonissana ja asui Koskelan seurakuntakodissa aina 60-luvun lopulle saakka. Pisimpään Koskelan seurakuntakoti on ollut seurakuntamestari Helka Komulaisen työmaa. Hän työskenteli seurakuntakodin suntiona vuodesta 1949 vuoteen 1979 saakka. Suntio Komulainen muutti asumaan seurakuntakodin piharakennukseen vuoden 1951 alussa, heti kun talousrakennuksen muutostyöt, vahtimestarin asunnon ja saunan rakentaminen, oli saatu päätökseen. Marraskuussa 1950 päivätyn urakkasopimuksen ehtoihin kuului, että työn on valmistuttava viimeistään joulukuun loppuun 1950 mennessä (Oulun KA: Urakkasopimus Koskelan seurakuntatalon talousrakennuksen muutostöistä). Piispa Väinö Malmivaara tarkasti Koskelan uudet toimitilat tuomiokirkkoseurakunnan piispantarkastukseen liittyen jo ennen piharakennuksen remonttia, huhtikuussa 1950 (Oulun KA: Srk-kerto muksia piispantarkastuksia varten).

Vapusta 1955 syksyyn 1969

"Talo joka eli", kiteyttää pastori Erkki Alatalo muistellessaan Koskelan aikaansa keväästä 1955 syksyyn 1969. Elämän maku henki Alatalon arvion mukaan seurakuntayhteydestä, joka syntyi siitä, että työntekijät eivät pelkästään työskennelleet, vaan myös asuivat seurakunnan toimitiloissa. "Ei ollut aikatauluja, ei rajoja, kaikki palvelivat", luonnehtii Alatalo 50- ja 60-lukujen seurakuntaelämää (E. Alatalon haastattelu 10.2.1995). Papilla oli läheinen yhteys seurakuntalaisiin, koska hän asui seurakuntansa keskellä. Pappi oli tavoitettavissa.

Koskela-Toppilan alue eli Alatalon kaudella elämäänsä vielä leimallisesti tehtaan varjossa ja valossa. Kajaani Oy:n omistukseen 1970-luvulla englantilaiselta perheyhtiö Peter Dixon & Son Limitedilta siirtyneen, vuonna 1985 toimintansa lopettaneen Toppila Oy:n merkitys alueen väestö- ja työpaikkarakenteelle oli tehtaan lopettamiseen saakka merkittävä. Vielä vuonna 1975 tehtaan työvoimasta asui yli neljännes Toppilan alueella. Parhaimmillaan Toppila Oy työllisti yli 450 henkeä.

Alueella oli muutakin merkittävää teollisuutta. Vaasan höyrymylly ja SOK:n mylly työllistivät vielä 1960-luvun lopulla yli 150 henkeä (Riikonen 1992:41-43). Oy Mallasjuomien Toppilan tehdas työllisti tuotantoyksikön lopettamiseen, vuoteen 1993 saakka toista sataa henkeä. Aiemmin vilkas Toppilan satama on sekin tätä nykyä pelkkä kukoistavan menneisyyden varjo. Alueen teollisuus rytmitti seurakunnankin elämää, Alatalon kuvauksissa erityisesti diakonissa Selma Ollanketon ja suntio Helka Komulaisen työpäivää. Helka-täti ja "pipitāti" Selma aloittivat työpäivänsä aamulla kello kuusi. Helka hakkasi halot, aurasi lumet, siivosi pihan. Alkuvuosina

suntion työmäärää kasvatti seurakuntakodin alkeellinen varustetaso. Seurakunta oli kauppakirjassa saanut oikeuden käyttää Koskelantien länsipuolella sijaitsevaa myyjän omistukseen jäänyttä kellaria ja kaivoa sekä radan itäpuolella sijaitsevaa saunaa. Lisäksi myyjät siirsivät seurakunnalle oikeutensa vesijohdon saamiseen. Oikeus oli pidätetty myyjille heidän ja SOK:n välisessä maa-alueen kaupassa. (Oulun KA: Jälj. kauppa kirjasta). Koska kaivon vesi oli käyttökeltotonta, vesi tuotiin tynnyrissä Pateniemestä saakka hevosella (Alatalon haast. 10.2.1995).

Vesijohto- ja viemäröintityöt tehtiin vuonna 1958. Sähkölämmityksen vuoro oli vuonna 1968 (Oulun KA:Hccd 1-5). Toppilan ja Koskelankylä olivat poliittisesti punaista aluetta. Ollanketo oli omana aikanaan Alataloa lainaten varsinainen Berliinin muurin murtaja Koskelan kylässä. Ennen töihin menoa tehdastyöväki saattoi käydä piikitettävänä, tilauttamassa lääkäriajan tai jättämässä apteekkiasioita diakonissan hoidettavaksi. Ennen diakonissan vastaanottoaika kello 8-10:een työpäivä oli siis jatkunut jo pitkään. Saattoipa olla niinkin, että hän oli valvonut yön sairaan vuoteen äärellä.

Rippikouluja, jotka vielä 60-luvulla pidettiin erikseen tytöille ja pojille sekä eri koulujen nuorille, alettiin pitää Koskelan seurakuntakodissa vasta Alatalon kaudella. Kesäisin pidettiin Koskelassa päivärippikouluja. Jo kuusikymmenluvun alussa oli tuomiokirkkoseurakunnalla tarjota leirivaihtoehto rippikoululaisille. Rippikoululaisten lisäksi seurakuntakodissa kokoontui runsaasti muitakin nuoria. Kerhotoiminta oli vilkasta. Kuusikymmenluvulla ei tyttökerhon joulujuhlassa tahtonut jalansijaa löytyä, muistelee Helka Komulainen.

Monien mieliin ovat jääneet Koskelan poika- ja tyttötyöntekijöistä Yrjö "Yyte" Loukkola, Jaakko Granlund, Irja Huttunen, Valma Kilpinen, Leena Ketola ja monet muut sekä suuri määrä vapaaehtoisia kerhonvetäjiä. Koskelankylän poliittinen värityneisyys heijastui seurakunnalliseen nuorisotyöhönkin. Oli joitakin rohkeita, jotka olivat aktiiveja sekä Koskelankylän Valon pioneereissa että seurakunnan partiotoiminnassa. Yleensä tämän tyyppinen rajojen ylittäminen tapahtui kuitenkin salassa (Yrjö Loukkolan haast. 14.3.1995).

Kun on kyse Koskelan seurakuntakodin lapsi- ja nuorisotyön historiasta, ei sovi hetkeksikään unohtaa, että suuren työpanoksen myös tälle vaativalle saralle antoi heti alusta saakka tuntio Helka Komulainen. Hän oli käynyt sittemmin Luther-opistona tunnetun Järvenpään pyhäkouluopiston 1930-luvulla. Näin hänellä oli suntion töiden lisäksi monipuoliset valmiudet myös kristilliseen kasvatustyöhön (Loukkolan haast. 14.2.1995). Helka oli innokas tyttökerhojen vetäjä ja pyhäkoulun pitäjä. Huoli nuorten tulevaisuudesta näkyi myös seurakuntakodin aikuistyössä.

Lähetysompeluseurojen tuotosta meni 1960-luvun alkuvuosiin saakka puolet pakanalähetystyöhön ja toinen puoli Merikosken nuorten kristilliselle yhdistykselle. Kyseinen yhdistys oli perustettu jo vuonna 1919. Koska nuorisotyölle oli vuosikymmenten kuluessa auennut uusia kanavia, MNKY:n toiminta päättyi tarpeettomana 1970-luvun puolivälissä. (MNKY:n ptk:t 1959-1975; Yrjö Loukkolan hallussa). Lähetysompeluseurat keräsi varoja mm.

järjestämällä myyjäisiä kahdesti vuodessa, keväällä ja joulun alla. Nuorisotyöhön ohjautuvia varoja käytettiin erityisesti nuorisotyöhön opiskelevien avustuksiin (Alatalon haast. 10.2.1995).

Seurakunnan eri työmuotojen väliset rajat olivat vielä kuusikymmenluvulla yleisemminkin nykyistä väljemmät. Diakonia- ja lähetysväkeä ei ollut leimallisesti erikseen. Helka Komulainen muistelee mieleen jääneenä tähtihetkenä tilannetta, jolloin lähetys piiri teki diakoniaa. Ompeluseura hankki joulujuhlaan uudet vaatteet lapsille, joiden isä ryyppäsi ja äidillä oli mielenterveysongelmia (Komulaisen haast. 2.2.1995).

Erityinen diakoniapiiri muodostui Koskelaan vasta kuusikymmenluvun lopulla, muistelee Erkki Alatalo. Sysäyksen diakoniapiirin muodostamiselle antoi Tuiran seurakunnan itsenäistyminen 1. tammikuuta 1966 (Alatalon haast. 10.2.1995). Oulun tuomiokirkkoseurakunta oli kasvanut maan suurimmaksi seurakunnaksi jo vuonna 1957, jolloin seurakuntalaisten määrä ylitti 51000 rajan.

Vasta perustetun Tuiran seurakunnan (n. 24.000 jäsentä) ensimmäiseksi kirkkoherraksi valittiin Paavo Paakinaho. Tuiran seurakunnassa oli alkuun vain kolme papin virkaa, joten työtä riitti jaetussakin Oulussa. Tuiran seurakunnan väkimäärän nopea kasvu toi seurakuntatyöhön jatkuvasti uusia haasteita. Työn resurssit eivät kasvaneet samassa tahdissa. Koskelankylän ja Toppilan alueen väki joutui kokemaan seurakunnan kasvun vähittäisenä seurakuntatyön hiipumisena Koskelan seurakuntakodin tiloissa. Erkki Alataloon henkilöityvä alueellinen työpanos väheni, kun hän muutti uuden virkamääräyksen saatuaan Keski-Tuiraan syksyllä 1969. Toki Koskelan alueellakin vastattiin myös uusiin haasteisiin. Päiväkerhotyö alkoi 1960-luvun lopulla. Päiväkerhotyön pioneereja Koskelan seurakuntakodissa olivat Assi Saurikoski ja Ester Sauvola.

Vuodet 1970-1990

Koskelan seurakuntakodin elämään kuuluivat 70- ja 80-luvuilla keskeisesti seurat, Pyhäkoulu, rippikoulu, lasten ja nuorten kerhot, raamattupiirit, myyjäiset ja päiväkerhot. Myös partiotoiminta oli aika ajoin vilkasta. Partiolippukunta Pohjan Veikot käytti toiminnassaan sekä seurakuntakotia että 80-luvulla myös piharakennusta. Paljon myös muuttui. Talon luonne ja henki muuttuivat oleellisesti, kun seurakuntakoti ajan hengen mukaisesti ei ollut enää työntekijöiden asunto, vaan pelkästään työpaikka. Erkki Alatalon jälkeen asui Urpo Kuusniemi lyhyen aikaa perheensä kanssa seurakuntakodissa tultuaan papiksi Tuiran seurakuntaan vuonna 1969. Hänen jälkeensä eivät työntekijät ole asuneet seurakuntakodin tiloissa vakituisesti.

Alusta saakka Koskelan seurakuntakodille henkeä luoneista työntekijöistä viimeisenä muutti miljööstä vahtimestari Komulainen. Hän jäi eläkkeelle vuonna 1979. Jatkuvuuden velvoittavan perinteen jatkajaksi, seurakuntakodin vahtimestariksi, tuli Helka Komulaisen jälkeen Kaisu Väisänen. Kaisu on Helka Komulaisen löytö. Hän oli kuljettanut lastaan seurakuntakodin päiväkerhossa. Mietittyään asiaa hän suostui Helkan ehdotukseen. Näin urkeni ura, joka jatkuu edelleen (Komulaisen haast. 2.2.1995). Kaisu Väisänen tavoin jatkuvuuden perinteitä on seurakuntakodin työntekijöistä pitänyt yllä diakonissa Ulla Rimpinen. Hän on toiminut Koskelan

suuralueen diakoniatyöntekijänä vuodesta 1977. Tuiran seurakunnan papeilla ja nuorisotyöntekijöillä ei ole 70- ja 80-luvuilla ollut resurssien vähäisyydestä johtuen selkeää aluevastuuta Koskelassa. Uusina toimintamuotoina seurakuntakodin elämään tulivat 1980-luvulla perhejumalanpalvelukset ja kesäiset pihaseurat. Tuiran seurakunnan nuorisotyö keskittyi kesäiseen aikaan erityisesti 1980-luvulla Koskelan seurakuntakodin ulko- ja sisätiloihin. Diakoniapiiriin toiminta ja sen rinnalla vanhusten kerho vilkastui seurakuntakodissa 1970- ja 80-luvuilla.

Säännöllinen Rauhanyhdistyksen seuratoiminta alkoi seurakuntakodissa 1980-luvulla. Herännäisseuroja pidettiin satunnaisesti. Vanhan ajan säännölliset sunnuntain kirkkoillat, leimallisesti kirkolliset seurat, hiipuivat vähitellen ja loppuivat. Erityisesti jouluaikaan järjestetyt eri työmuotojen juhlat ovat sen sijaan olleet edelleen suosittuja.

Perhejuhlia, kasteita ja häitä Koskelan seurakuntakodissa järjestettiin jokseenkin vähän, muistotilaisuuksia vain muutama (Oulun ka: Koskelan srk-kodin varauskirjat). Vuoden 1978 ulkomaalaus lisäsi seurakuntalaisten odotuksia juhlakäytön suhteen. Tarkemman tiloihin tutustumisen myötä moni pettyi. Tilojen vähittäinen rappeutuminen vähensi oleellisesti seurakuntakodin käyttömahdollisuuksia.

Vuodesta 1991 kevääseen 1995

Vuosikymmenen alussa Oulun seurakunnissa puhalsivat uudet tuulet. Seurakuntien toimintaa organisoitiin alueellistamisen hengessä. Organisoinnin taustalla olivat piispainkokousten asettamien työryhmien mietinnöt Kirkko 2000 ja Seurakunta 2000 (Kirkko 2000. Suomen ev.l. kirkon keskushallinto. Sarja B 1986:1; Seurakunta 2000. Suomen ev.l. kirkon keskushallinto Sarja B 1987:5) Aluetyön keskeinen näky oli pyrkimys siirtyä työntekijä- ja työalakeskeisestä seurakuntatyöstä työntekijöiden ja seurakuntalaisten välistä vuorovaikutusta ja yhteistyötä korostavaan yhteiseen pappouteen.

Koskelan alueella merkitsi kevätkausi 1991 uusien näkyjen soveltamista käytäntöön. Työntekijöiden ja seurakuntalaisten yhteistyö lisääntyi erityisesti perhetyössä. Perhejumalanpalvelukset kirkkokahveineen lisääntyivät. Uutena, suosiotaan alati lisäävänä arkisena työnä alkoi perhekerho. Paikallisen jumalanpalveluselämän virvoittamiseksi aloitettiin keväällä 1991 myös säännölliset arki-illan ehtoolliskirkot. Ne keräsivät kuitenkin seurakuntaa koolle vain piskuisen lauman. Koko perheen yhteisvastuutapahtuma kokosi noin 140 kävijää. Yhteistyössä Toppilan pienkiinteistöyhdistyksen (nyk. Omakotiyhd.) kanssa järjestetty äitienpäiväjuhla kokosi tuvan täyteen. Väkeä oli jopa 150 henkeä. Edellisen kerran äitienpäiväjuhla oli järjestetty seurakuntakodissa 1960-luvulla. Silloinkin pirtti oli ääriään myöten täynnä (H. Komulaisen haast. 2.2.1995).

Vuodesta 1992 alkaen äitienpäiväjuhlat on järjestetty ja järjestetään tänäkin vuonna Toppilan koululla yhteistyössä Omakotiyhdistyksen kanssa. Seurakunnallisen toiminnan aktivoituminen Koskelan seurakuntakodissa kevätkaudella 1991 osoitti selkeästi, että saneerauksella on kiire.

Perhejuhlia varten seurakunta ei enää ottanut varauksia seurakuntalaisten pettymysten välttämiseksi. Vuoden 1992 keväällä perustettiin Koskelaan aluetyön johtokunta, jonka jäseniksi tuli seurakunnallisen työn eri yhteistyötahojen, kuten päiväkotien, koulun ja alueen Omakotiyhdistyksen edustajia.

Ensi askeleinaan uusi johtokunta laati käyttäjän tarpeista käsin suunnitelman Koskelan seurakuntakodin saneerauksesta ja tontin käytöstä. Vuosina 1993 ja 1994 seurakuntakodin käyttöä vähensi epätietoisuus saneerauksen alkamisajankohdasta. Seurakuntakoti on kaavapäätöksellä määrätty suojeltavaksi. Monista lausuntokierroksista johtuen saneerauksen alkamisajankohta siirtyi useaan otteeseen. Odotettu saneeraus alkoi 1. syyskuuta 1994. Luovutuspäivä oli 28. helmikuuta 1995. Viranomaiskäsittelyn kuluessa saneeraussuunnitelmaa jouduttiin kehittämään voimakkaasti säilyttävään suuntaan. Seurakuntakodin toimitiloja kehitettiin vuorokäyttöä silmällä pitäen siten, että lasten ja nuorten toiminta keskittyy yläkertaan. Alakerran ensisijaiskäyttöä ovat jumalanpalveluksia, kasteita ja vihkimisiä unohtamatta erilaiset kokoontumiset ja juhlat sekä aikuisten piiri- ja kerhotoiminta. Yläkerran rakentamisen myötä käyttöala, on lähes kaksinkertaistunut. Huonetilaa on alakerrassa noin 250 neliötä ja yläkerrassa noin 235 neliötä. Saneerauksen pääsuunnittelija on arkkitehtitoimisto Oulun Ympäristökehitys arkkitehti Pekka Martikaisen johdolla. Rakennesuunnittelusta vastasi Inspis Oy, Sähkösuunnittelusta Suunnittelutoimisto Rautiainen ja LVI-suunnittelusta Jouko Taskinen. Pääurakoitsija on Rakennus Viitala Ky. Sähköurakoitsijana toimi Saleniuksen Sähkö Oy ja LVI-urakoitsijana Oulun Vesi ja Lämpö Oy. Saneerauksen kokonaiskustannukset ovat noin 2,5 miljoonaa markkaa. Pihan kehittäminen on jätetty erilliseksi tehtäväksi (Oulun seurakuntien kiinteistöpääll. Markku Kangasniemen haast. 21.3.1995).

Myös pirtin sakraalikäytön vaatimat ratkaisut on siirretty tuonnemmaksi. Seurakuntakodin toiminnoista siirtyi syyskauden 1994 alussa osa evakkoon Niittyaron seurakuntakotiin. Myös yksityiskodeissa on talven mittaan kokoonnuttu tavallista ahkerammin. Joitakin toimintoja on väliaikaisesti lopetettu. Erityisen kiitollisia me seurakunnan työntekijät olemme siitä, että olemme evakkoajana saaneet joustavasti käyttää Oulun kaupungin ja roomalaiskatolisen kirkon tiloja. Rippikoulua on pidetty Toppilan koululla, pyhäkoulua Sihtikadun ryhmäperhepäiväkodissa ja perhekerhoa katolisessa kirkossa. Diakonissa on päivystänyt Koskelan palvelukeskuksessa. Myönteistä evakkoajassa on ollut yhteyksien vahvistuminen ja uusienkin yhteyksien rakentuminen.

Seurakuntatyön alueellistamisen vuodet ovat osoittaneet, että työntekijäressurssien vähäisyydestä johtuen ainoa aluetyön kehittämismahdollisuus Koskelassa ja koko laajassa Tuiran seurakunnassa on seurakuntalaisten ja työntekijöiden monipuolinen yhteisvastuu. Yksin Koskelan suuralueen väkimäärä oli vuoden 1994 lopussa reilu 7000. Aluepapin erityiseksi vastuualueeksi Koskelassa on vuoden 1995 alussa rajattu yhdyskuntatyö Toppilan uudella asuinalueella. Lisäksi aluepapin työalavastuuna on diakoniatyön kehittäminen Tuiran seurakunnassa.

Helmikuussa 1995 perustettiin yhdyskuntatyötä varten Koskelan aluetyön johtokunnan jatkajaksi Toppilan neuvottelukunta. Uusi tiimi on määritellyt tehtäväkseen toimia alueen asukkaiden

seurakuntayhteyden vahvistamiseksi. Yhteistyössä eri tahojen kanssa seurakunta tahtoo tukea Toppilan asukkaiden kotiutumista uudelle kotiseudulle. Alueen uusien ja vanhojen asukkaiden kohtaamisen ja yhteyden löytämisen edistämiseksi järjestämme Oulun päivänä kotiseutujuhlan täällä Koskelan seurakuntakodilla. (ps. viitetietojen tarkistaminen oli Oulun KA:n muutosta johtuen mahdotonta)